

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 1524

din 19 decembrie 2018

Prin Raportul nr. 5248/IJ/2418/DIJ/2018, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind eficiența managerială, modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente precum și respectarea normelor procedurale și regulamentare de către judecătorii și personalul auxiliar de specialitate din cadrul Curții de Apel Iași.

Analizând Raportul Inspecției Judiciare nr. 5248/IJ/2418/DIJ/2018 și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru judecători reține următoarele:

Prin Ordinul nr. 77/16.07.2018, emis de inspectorul-șef al Inspecției Judiciare, în temeiul art. 7 alin. (1) lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare și al art. 61 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, aprobat prin Hotărârea nr. 1027/2012 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare, s-a dispus efectuarea unui control la Curtea de Apel Iași. Prin același ordin de serviciu, a fost stabilită și echipa de control.

Obiectivele controlului, desfășurat în perioada 22 – 26 octombrie 2018, au vizat: verificarea modului de îndeplinire de către judecătorii cu funcții de conducere a atribuțiilor manageriale de planificare, organizare, coordonare, control-reglare și

comunicare, precum și respectarea obligațiilor prevăzute de legi și regulamente, pentru a asigura buna funcționare a instanței și calitatea corespunzătoare a serviciului public; verificarea respectării de către judecători și personalul auxiliar de specialitate a normelor procedurale și regulamentare privind primirea și înregistrarea cererilor, repartizarea aleatorie a dosarelor, stabilirea termenelor, continuitatea completului de judecată, pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârilor, înaintarea dosarelor la instanțele competente, punerea în executare a hotărârilor penale și civile.

Controlul nu a vizat analiza dosarelor vechi din perspectiva cauzelor care conduc la temporizarea procedurilor judiciare și nici situația hotărârilor redactate cu întârziere, având în vedere că acestea fac obiectul unor controale distincte cuprinse în Planul de activitate al Inspecției Judiciare.

Verificările au avut în vedere activitatea desfășurată în perioada 03.01.2017 - la zi. De asemenea, verificările directe au fost efectuate potrivit procedurii reglementate de art. 55-65 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, aprobat prin Hotărârea nr. 1027/15.11.2012 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare.

La planificarea activităților și la întocmirea actului de control au fost avute în vedere constatările nemijlocite în cadrul verificărilor directe, precum și datele și informațiile transmise de Curtea de Apel Iași, cu adresa nr.591/CP/2018 din 24.09.2018 și anexele la aceasta.

Strategia de efectuare a controlului s-a stabilit în condițiile reglementate de art. 62 alin. (4) din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, iar derularea procedurii de control s-a realizat cu respectarea dispozițiilor art. 63-64 din același regulament.

Prin urmare, în aplicarea dispozițiilor regulamentare prevăzute de art. 64 alin. (1) din regulament, după finalizarea verificărilor s-a procedat la prezentarea principalelor constatări și a concluziilor preliminare conducerii instanței, respectiv președintelui, vicepreședinților, președinților secțiilor și colegiului de conducere.

Raportul de control a fost întocmit de echipa de inspectori judiciari, conform structurii stabilite prin Ordinul nr. 77/16.07.2018 emis de inspectorul-șef al Inspecției Judiciare.

În urma verificărilor efectuate în mod nemijlocit de către inspectorii judiciari la nivelul Curții de Apel Iași, s-a constatat o organizare foarte eficientă a activității acestei instanțe, în deplină conformitate cu standardele de exigență impuse de dispozițiile legale și regulamentare, atât în ceea ce privește activitatea de judecată propriu-zisă, cât și în ceea ce privește funcționarea compartimentelor auxiliare.

Nu au fost constatate deficiențe sau disfuncționalități, putându-se concluziona că instanța este foarte bine organizată, sub toate aspectele, însă au fost identificate unele vulnerabilități, după cum urmează:

1. În pofida demersurilor pentru suplimentarea și reechilibrarea schemelor de personal făcute de conducerea instanței, s-a constatat că la Curtea de Apel Iași se înregistrează un raport subunitar grefier/judecător, ce relevă persistența subdimensionării schemelor de grefieri.

Astfel, la Curtea de Apel Iași există 39 de posturi de grefier și 44 de posturi de judecător, raportul fiind de 0,89 grefier/judecător raportat la numărul posturilor de grefier în schemă și 0,70 grefier/judecător raportat la numărul grefierilor cu activitate în ședința de judecată.

Prin urmare, Inspecția Judiciară a apreciat că raportul subunitar grefier/judecător constituie o vulnerabilitate importată la nivelul Curții de Apel Iași, astfel că se impune sesizarea Comisiei nr. 2 – Resurse umane și organizare a Consiliului Superior al Magistraturii, printr-o notă separată, pentru a analiza oportunitatea sesizării Ministerului Justiției cu privire la suplimentarea schemei de grefieri din cadrul instanței.

2. S-a mai reținut că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, adoptată de Camera Deputaților la data de 18 iunie 2018, a răspuns doar parțial necesităților de ordin practic ale instanțelor de control judiciar care judecă în materie penală, stabilind la art. I pct. 20 că la articolul 36, după alin. (1) se introduce un nou alineat, alin. (11) cu următorul cuprins: „Tribunalul

judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de judecătoria în cauzele privind infracțiuni pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau cu privire la care poate interveni împăcarea.”, iar la art. 1 pct. 21, printre altele, că articolul 38 alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „Curtea de apel judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de tribunale, precum și împotriva celor pronunțate în primă instanță de judecătoria, cu excepția celor date în competența tribunalului.”

Pornind de la aceste preconizate modificări, cu un impact important asupra instanțelor de control judiciar, Inspecția Judiciară a apreciat că ar fi necesară completarea dispozițiilor art. 36 Cod de procedură penală (care reglementează competența materială a tribunalului) și art. 38 alin. (2) Cod de procedură penală (care reglementează competența de soluționare a apelurilor de către curtea de apel), în special în ipoteza în care urmează o modificare a componenței completurilor de apel (trei judecători, cu începere de la 1 ianuarie 2020) și în condițiile existenței separației funcțiilor judiciare.

Prin urmare, pentru echilibrarea volumului de activitate între instanțele cărora le revine, de regulă, competența funcțională de a judeca apelurile, Inspecția Judiciară a apreciat că s-ar impune stabilirea competenței de soluționare a căii ordinare de atac a apelului în favoarea instanței ierarhic superioare și în privința:

a) infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult 5 ani, iar punerea în mișcare a acțiunii penale nu se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau împăcarea părților nu este posibilă;

b) în situațiile în care judecarea cauzei în fața instanței de fond s-a realizat în procedură de recunoaștere a învinuirii sau instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției

În aceste condiții, Inspecția Judiciară a apreciat că aceste preconizate modificări legislative vor constitui vulnerabilități în soluționarea cauzelor penale aflate pe rolul secției penale a curții de apel, mai ales că volumul de activitate al acesteia este foarte ridicat, reprezentând aproximativ 30% din cauzele care sunt soluționate la nivelul

instanței, iar de la 1 ianuarie 2020 completurile de apel vor fi formate din trei judecători, astfel că se impune sesizarea Comisiei nr. 1 - Legislație și cooperare interinstituțională din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, printr-o notă separată, pentru analizarea oportunității formulării unor amendamente la Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, adoptată de Camera Deputaților la data de 18 iunie 2018.

3. O altă vulnerabilitate identificată constă în existența unei practici administrative neunitare, determinată de interpretarea și aplicarea diferită a dispozițiilor art. 101 alin. (7) din Regulament, referitoare la procesele verbale întocmite în situațiile de modificare a compunerii completului de judecată.

Aceste procese verbale vizează situațiile de absență, incidentele procedurale prevăzute de art. 110 din Regulament, precum și orice alte situații în care se utilizează planificarea de permanență (precum cele prevăzute de art. 109 alin. 2 - măsuri necesare pregătirii judecății, art. 111 alin. 2 lit. a) - recalificarea cauzei, complet cu un număr mai mare de judecători, art. 111 alin. 6 teza a IV-a - îndreptare/completare/lămurire hotărâre sau contestație la executare, art. 111 alin. 9 - constituirea completului de divergență, art. 116 alin. 4 - stabilirea primului termen de judecată).

Formularea art. 101 alin. 7 din Regulament, cu privire la procesele verbale întocmite în situațiile de modificare a compunerii completului de judecată, apare ca neclară sau susceptibilă de a genera dificultăți de interpretare, în condițiile în care pare a se referi, în principal, la copiiile de pe aceste acte, care se păstrează în mape separate, fără a menționa, în mod expres, locul de păstrare/depunere a originalelor acestora.

Astfel, într-o opinie, procesele verbale sunt păstrate în mape separate (fiind, totodată, evidențiată modificarea în programul informatic, conform alin. 6 al aceluiași articol), iar într-o altă opinie, procesele verbale sunt păstrate în mape separate (fiind, totodată, evidențiată modificarea în programul informatic) și, în plus, sunt depuse și la dosarul cauzei, în copie sau în original (la instanțele unde actul se întocmește în 2 sau 3 exemplare originale).

Din discuțiile purtate de inspectorii judiciari cu președintele instanței, rezultă că două secții au adoptat prima opinie, iar celelalte două secții, cea de-a doua opinie.

Așadar, art. 101 alin. 7 din Regulament a fost interpretat în sensul că ar impune păstrarea proceselor verbale în mape separate și, în același timp, depunerea lor la dosar, în original sau în copie.

Este adevărat că, în vechea reglementare regulamentară (art. 95 alin. 10), era prevăzută obligativitatea depunerii proceselor verbale la dosarul cauzei.

Având în vedere că rezolvarea unitară a situației expuse excede atribuțiilor legale și reglementare ale președintelui curții de apel, cât și ale colegiului de conducere, pentru uniformizarea practicii administrative expuse, prin adresa nr. 4883/26.07.2018, conducerea Curții de Apel Iași a sesizat Comisia nr. 1 Legislație și cooperare interinstituțională din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii pentru a aprecia asupra oportunității modificării/completării art. 101 alin. 7 din Regulament, fiind totodată formulată și o propunere în acest sens, respectiv: „În situațiile de modificare a compunerii completului de judecată, copiile după încheierile și hotărârile colegiului de conducere, precum și procesele verbale se păstrează în mape separate.”

Totodată, verificările directe efectuate au identificat o serie de bune practici în activitatea Curții de Apel Iași, cu privire la diferite aspecte, care ar putea fi generalizate la nivelul tuturor instanțelor, după cum urmează:

- uniformizarea procedurilor de lucru, atât la nivelul instanței cât și, acolo unde s-a impus, la nivelul tuturor instanțelor arondate;

- instituirea unor proceduri de lucru aplicabile în cadrul fiecărei secții a instanței pentru situațiile în care calea de atac declarată împotriva aceleiași hotărâri judecătorești cu care curtea de apel a fost deja sesizată este primită/înregistrată înaintea soluționării căii de atac inițiale, cauza aflându-se în continuare în faza de judecată;

- stabilirea unor modalități unitare de aplicare a dispozițiilor reglementare, la nivelul tuturor instanțelor din circumscripția curții de apel, fiind stabilite situațiile care constituie „motive temeinice” pentru listarea condicii de ședință la începutul primei zile lucrătoare următoare și situațiile care constituie „motive obiective” pentru înregistrarea

în aplicația informatică ECRIS a actelor de sesizare a instanței a doua zi de la primire, precum și modalitatea de repartizare în situația în care o cale de atac, declarată împotriva aceleiași hotărâri judecătorești cu care instanța de control judiciar a fost deja sesizată, este primită/înregistrată ulterior soluționării căii de atac inițiale, în cauză fiind pronunțată o hotărâre judecătorească în calea de atac;

- înființarea și ținerea unor registre și condici speciale, în completarea evidențelor obligatorii prevăzute de lege sau regulamente pentru evidența corectă și completă a activității instanței;

- inițierea și perfecționarea Programului informatic ArhivaDepozit destinat eficientizării activității de arhivare și selecție a documentelor, prin valorificarea bazei de date Ecris. Proiectul fiind deja experimentat la nivelul instanței poate să fructifice oportunitatea dezvoltării versiunii ECRIS V și poate fundamenta o proiecție de centru zonal/regional de arhivare;

- implementarea serviciului informatic privind Dosarul electronic și comunicarea electronică a actelor de procedură;

- stabilirea activităților psihologului Curții, prin realizarea unor studii privind cunoașterea percepțiilor personalului referitoare la aspecte specifice activității și climatului de lucru, identificarea principalelor probleme în funcționarea instanțelor și a măsurilor optime de gestionare a acestora, cunoașterii opiniei publice în ceea ce privește activitatea Curții de Apel Iași etc.;

- organizarea de activități comune de formare profesională între judecătorii și personalul auxiliar din cadrul Curții de Apel Iași și Curții de Apel Bălți din Republica Moldova;

- încheierea unor acorduri de parteneriat cu Asociația Europeană a Studenților în Drept ELSA Iași, care au oferit studenților posibilitatea de a-și exersa practic abilitățile și cunoștințele dobândite în cadrul facultății prin intermediul stagiilor de practică;

- desfășurarea unor activități de promovare a educației juridice în școli, în scopul de a aduce în atenția tinerilor valorile și condiționalitățile sistemului judiciar, de

a le dezvolta încrederea într-un serviciu public menit a le ocroti drepturile și interesele legitime și de a încuraja respectul față de lege, echitate socială și atitudine civică de la o vârstă fragedă;

- înscrierea soluțiilor în registrele păstrate la compartimentul executări penale prin lipirea unor copii xerox, minimizate, după dispozitivul hotărârilor;

- implementarea procedurilor operaționale la nivelul Departamentului economico-financiar și administrativ, fiind astfel aprobate 22 proceduri operaționale, avizate de Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control intern managerial.

În raport de constatările efectuate, expuse în prezentul raport, și având în vedere că nu au fost identificate deficiențe sau disfuncționalități în activitatea Curții de Apel Iași, Inspecția Judiciară a propus întocmirea unor note separate, adresate comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, pentru analizarea oportunității formulării unor amendamente la un proiect de lege adoptat de Camera Deputaților și a oportunității sesizării Ministrului Justiției pentru suplimentarea schemei personalului auxiliar de specialitate.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 75 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobarea Raportului de control nr. 5248/IJ/2418/DIJ/2018 privind eficiența managerială, modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente precum și respectarea normelor procedurale și reglementare de către judecătorii și personalului auxiliar de specialitate din cadrul Curții de Apel Iași.

Art.2 - Aprobarea următoarelor măsuri:

1. Sesizarea comisiei de specialitate din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii pentru analizarea oportunității formulării unor amendamente la Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, adoptată de Camera Deputaților la data de 18 iunie 2018.

2. Sesizarea Ministrului Justiției pentru suplimentarea schemei personalului auxiliar de specialitate din cadrul Curții de Apel Iași.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 19 decembrie 2018

Președinte,

Judecător Șimona Camelia MARCU

